

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4PP/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125010306
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Korbeľová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125010306.1

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. Eva Korbeľová, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Banská Bystrica, dňa 21. 05. 2025 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. sa žiadosť odsúdeného A. B. C. A. D. E. F. A. G. H. , nar. XX. XX. XXXX v Banskej Bystrici, trvale bytom I. G. XXX/XX, F., H. D., o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 6T/76/2021 zo dňa 27. 09. 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/118/2021 zo dňa 16. 11. 2021, v trvaní 6 rokov nepodmienečne, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 6T/76/2021 zo dňa 27. 09. 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/118/2021 zo dňa 16. 11. 2021, bol odsúdenému A. B. uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov nepodmienečne, pričom odsúdený nastúpil do výkonu väzby zo slobody predvedením dňa 11. 04. 2021 do ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica. Následne dňa 30. 11. 2021 bol eskortovaný na ďalší výkon trestu do ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová, s predpokladaným koncom výkonu trestu dňa 09. 04. 2027, kedy v danom prípade zákonné podmienky umožňovali odsúdenému požiadať o podmienené prepustenie po 2/3 uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody t.j. najskôr dňa 09. 04. 2025.

Dňa 04. 04. 2025 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného A. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (v danom čase ešte neboli splnené formálne zákonné podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody), ktorú odôvodnil tým, že čas, ktorý strávil v ÚVTOS bol pre neho výstrahou a ponaučením, pričom plní program zaobchádzania, správa sa slušne a čas využíva zodpovedne k svojej náprave, aby sa v budúcnosti nedopustil žiadnej trestnej činnosti. Ďalej vo svojej žiadosti uviedol, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa vráti k družke a deťom do spoločnej domácnosti, nakoľko rodina pri ňom stojí, verí mu a preto je jeho povinnosťou im všetko oplatiť, zamestnať sa, a viesť riadny život. Vzhľadom na to, že spĺňa všetky zákonné dôvody, požiadal predmetnou žiadosťou o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

V súvislosti so žiadosťou odsúdeného A. B. bolo tunajšiemu súdu dňa 24. 04. 2025 doručené hodnotenie od ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová na odsúdeného, z ktorého vyplýva, že v tunajšom ústave sa nachádza od 11. 04. 2021, pričom po primárnej adaptácii na podmienky výkonu trestu bol zaradený v rámci vnútornej diferenciacie do ubytovni s „C“ diferenciacnou skupinou, avšak následne vzhľadom na svoj prístup k plneniu povinností a participáciu na programe zaobchádzania si dňa 03. 05. 2022 dokázal vytvoriť podmienky na zmiernenie diferenciacnej skupiny z „C“ na „B“. Odsúdený sa na uvedenej ubytovni adaptoval podľa požadovaných predstáv, aj keď sa u neho objavil nedostatok v dodržiavaní právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody, keďže po príchode z pracoviska u seba prechovával mobilný telefón. Momentálne sa v pedagogickej

dokumentácii neobjavujú žiadne nedostatky v dodržiavaní právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody, odsúdený rešpektuje ústavný poriadok, zásady osobnej a kolektívnej hygieny, komunikuje slušne, konfliktným situáciám sa vyhýba. Počas výkonu trestu sa aktívne zapája do prednáškovej činnosti v ubytovni, ako aj vzdelávacieho programu „Reziliencia“ zo vzdelávacieho programu „Psychológia“, realizovanej študentom Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorá bola zameraná na posilnenie schopnosti vzdorovať nepriazni, zvládať zmeny, životné výzvy, prekonávať krízy, neúspechy, či akékoľvek nepriaznivé situácie s nadhľadom. Dňa 05. 12. 2024 bolo odsúdenému povolené opustenie ústavu s monitorovacím náramkom v sprievode príslušníka, za účelom návštevy kultúrnych, športových a osvetových podujatí, pričom dňa 15. 10. 2024 mu bola na základe návrhu pedagóga zmenená diferenciačná skupina z „B“ na diferenciačnú skupinu „VO“ (výstupný oddiel) v rámci národného projektu Šanca na návrat 2, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu znížiť riziká sociálneho vylúčenia. Disciplinárne bol odmenený štyrikrát, pričom potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody je pracovne zaradený. Odsúdený má družku, je otcom štyroch detí. Sociálny kontakt udržiava pravidelne formou korešpondencie, návštev a telefonických hovorov s družkou, deťmi, bratom a známymi. Rodina ho podporuje zasielaním balíkov a finančných prostriedkov. Možno konštatovať, že odsúdený prejavuje záujem udržiavať kontakt s vonkajším prostredím a upevňovať tak sociálne pozitívne vzťahy a väzby potrebné aj po ukončení výkonu trestu. Záverom hodnotenia vyplýva, že aj keď postoj k spáchanej trestnej činnosti má kritický a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá, kedy riziko recidívy trestnej činnosti u odsúdeného je vyhodnotený ako stredný, tento sa odporúča podmiennečne prepustiť s probačným doľadom.

Súd sa na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 21. 05. 2025 (už v čase splnenia formálnych zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie) po vypočutí odsúdeného, ktorý zotrval na svojej žiadosti, tak ako bola táto doručená súdu, oboznámil aj s listinnými dôkazmi, a to z č. I. 1 – žiadosťou odsúdeného, z č. I. 5 – ilustráciou ZVJS, z č. I. 8-9 – hodnotením ÚVTOS, z č. I. 12-16 – rozsudkom OS BR sp. zn. 6T/76/2021, z č. I. 17-19 – uznesením KS BB sp. zn. 3To/118/2021 a z č. I. 24-25 – odpisom RT.

Zástupca ÚVTOS uviedol, že zotrvávajú na záveroch hodnotenia, pričom od jeho vyhotovenia nedošlo k žiadnym zmenám.

Prokurátor vzhľadom na dokazovanie, ktoré prebehlo na verejnom zasadnutí navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť, pričom poukázal na závažnosť trestného činu, ktorý odsúdený vykonáva a taktiež na opätovne nariadený výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného, za obdobný trestný čin. Ďalej poukázal na potrebu pred rozhodnutím o príp. podmiennečnom prepustení odsúdeného A. B. na slobodu dôsledne skúmať splnenie materiálnych podmienok na uplatnenie tohto procesného postupu, nakoľko pred rozhodnutím považuje za nevyhnutné vykonať ďalšie dokazovanie a to vo forme zabezpečenia znaleckých posudkov znalcov z odboru psychiatria a psychológia za účelom komplexného psychiatrického a psychologického vyšetrenia odsúdeného, najmä posúdenia jeho resocializácie a to aj v kontexte prognózy jeho nápravy vo výkone trestu odňatia slobody a jeho následného začlenenia sa do spoločnosti vzhľadom na povahu a mimoriadnu závažnosť trestného činu. Bez takto vykonaného dokazovania považuje konštatáciu súdu o splnení materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu za predčasnú.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdený má v evidencii celkovo 8 záznamov, pričom už bol v minulosti odsúdený za obdobný trestný čin, a to rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/46/2009 zo dňa 24. 06. 2009, právoplatným dňa 24. 06. 2009.

Na základe § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je trestnoprávny inštitút, ktorý slúži nato, aby odsúdený, ktorý počas výkonu trestu odňatia slobody po splnení zákonom ustanovených podmienok mohol byť prepustený na slobodu skôr, ako uplynie trest, ktorý mu súd uložil za spáchaný trestný čin v odsudzujúcom rozsudku. Na to, aby súd vyhovel návrhu na podmiennečné prepustenie, musí

zvážiť, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, formálne a materiálne. Súd prihliada na všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, na jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, na prostredie, v ktorom pred nástupom na výkon trestu žil, na celý jeho doterajší život, povahu a charakter jeho spáchanej trestnej činnosti. Rozhodujúcim kritériom pri podmiennečnom prepustení je dosiahnutý stupeň prevýchovy odsúdeného.

„Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nemá automatický nárok. K podmiennečnému prepusteniu odsúdeného môže súd pristúpiť len ak vykonané dokazovanie vedie k spoľahlivému záveru, že u odsúdeného boli splnené zákonom stanovené podmienky, a to tak formálneho, ako aj materiálneho charakteru. Formálnou podmienkou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je vykonanie zákonom stanovenej časti uloženého trestu. Materiálnymi podmienkami je potrebné rozumieť v prvom rade preukázanie polepšenia odsúdeného a v druhom rade preukázanie skutočnosti, že je možné od odsúdeného dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z uznesenia NSSR 4Urtos/6/2019 zo dňa 16. 10. 2017.“

„Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pokiaľ všeobecný súd prihliadne na okolnosť, že nie je zabezpečená podmienka budúceho riadneho života sťažovateľa, je to výlučne iba vecou jeho uváženia, ak dospel k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody neodstránil charakterové vlastnosti, ktoré sťažovateľa viedli k páchaniu závažnej trestnej činnosti.“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 53/08 zo 14. februára 2008).

Súd na základe vykonaného dokazovania a po oboznámení sa so spisovým materiálom, dospel k záveru, že u odsúdeného A. B. neboli splnené podmienky na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Zrejme však je, že v prípade splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie táto na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 21. 05. 2025, splnená bola aj napriek tomu, že odsúdený si podal žiadosť o podmiennečné prepustenie už dňa 04. 04. 2025, teda ešte predtým ako mu to umožňovali formálne zákonné podmienky t.j. dňa 09. 04. 2025, avšak v rámci skúmania 2 materiálnych podmienok, jedna splnená nebola, pričom zákon vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých podmienok pre podmiennečné prepustenie.

Okresný súd primárne skúmal splnenie materiálnych podmienok, a síce ako sa odsúdený počas pobytu vo výkone trestu odňatia slobody správal a jednak ako sa tento bude správať v budúcnosti očakávajúc jeho polepšenie. Čo sa týkalo jeho života počas výkonu trestu odňatia slobody (prvá materiálna podmienka) súd vychádzal najmä z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Na jednej strane je síce pravdou, že odsúdený sa v rámci dodržiavania režimu ústavu správal korektne, dodržiaval príkazy, pokyny príslušníkov, pracoval za čo dostal aj disciplinárne odmeny, avšak v tomto smere treba dodať, že sa priam očakáva od odsúdeného vo výkone trestu, že tento bude tráviť svoj čas zmysluplne, ponaučí sa zo spáchanej trestnej činnosti, bude mať nastavený harmonogram pravidelného režimu, ktorý sa vždy vyžaduje od všetkých odsúdených, pokiaľ mu zdravotný stav dovoľuje bude pracovať. Vzhľadom na uvedené však možno konštatovať, že odsúdený prvú materiálnu podmienku, ktorou je plnenie povinností odsúdeného v rámci aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, splnil.

V prípade naplnenia druhej materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie súd posudzoval najmä charakter páchanej obdobnej závažnej násilnej trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil na maloletej osobe pod vplyvom alkoholu, pričom za obdobný trestný čin už bol v minulosti právoplatne odsúdený, a to rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/46/2009 zo dňa 24. 06. 2009, právoplatným dňa 24. 06. 2009, a teda sa nejednalo o ojedinelý exces v konaní odsúdeného. Ďalej bral súd do úvahy aj fakt, že u odsúdeného prichádzalo do úvahy uloženie oveľa prísnejšieho trestu, keďže sa jednalo o opätovné spáchanie zločinu, pričom odsúdeného zjavne na slobode nemá kto korigovať požadovaným smerom, keďže sa tento už niekoľkokrát nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, avšak táto skutočnosť ho vôbec neponaučila, pretože sa opätovne dopúšťal recidívy trestnej činnosti. Súd tak primárne k záveru, že nie je možné od osoby odsúdeného očakávať, že na slobode povedie riadny život chápaný v tom smere, že okrem riadneho zamestnania a spoločensky prijateľného správania sa už nikdy nedopustí trestnej

činnosti. Vzhľadom na uvedené mal tak súd pochybnosti v naplnení druhej materiálnej podmienky u odsúdeného, či je od neho možné očakávať vedenie riadneho života, v takom rozsahu, ktorý rozptýli dôvodné pochybnosti o spôsobilosti odsúdeného správať sa spoločensky komfortným spôsobom aj v prípade jeho podmieneného prepustenia na slobodu a nielen počas výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe uvedeného je súd toho názoru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody nespĺnil u odsúdeného dostatočne požadovaný účel a nie je tak objektívne možné predpokladať, že odsúdený by v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia viedol riadny život, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

S poukazom na uvedené skutočnosti, súd na záver dodáva, že pri rozhodovaní sa pohrával s možnosťou podmieneného prepustenia, avšak prihliadal aj na prostredie, v ktorom sa odsúdený ocitne po podmienenom prepustení, kedy z hodnotenia odsúdeného ústavom je evidentné, že tento po celý čas výkonu trestu udržiava kontakt s družkou a deťmi, no je potrebné zdôrazniť, že ani vzájomné sociálne väzby ho v minulosti neodradili od opakovanej závažnej trestnej činnosti, a teda súd konštatoval, že ani dobré rodinné vzťahy samy o sebe nedávajú nateraz záruku za správanie odsúdeného, jeho nápravu a vedenie riadneho života. Ďalej súd prihliadal aj na pomerne krátku dobu vykonaného trestu, vzhľadom na trest, ktorý mu v danom prípade hrozil, pričom žiadosť o podmienené prepustenie bola súdu v tomto prípade doručená ešte pred splnením zákonných podmienok na jej podanie, a preto súd považoval žiadosť odsúdeného o podmienené odsúdenie v súčasnej dobe aj s prihliadnutím na osobu odsúdeného za predčasnú, pričom v budúcnosti nevylučuje jeho podmienené prepustenie, avšak tomuto rozhodovaniu v takomto prípade by malo predchádzať pribratie do konania znalca z odboru psychológie, ktoré bude potrebné za účelom vypracovania znaleckého posudku, a to najmä so zameraním sa na skúmanie a zistenie osobnostných charakteristík odsúdeného, vrátane prítomnosti rizikových charakteristík, ktoré znalec zistí počas znaleckého dokazovania.

Na podklade vyššie uvedeného, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.